

**Кыргыз-Түрк Манас Университети/ Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi**  
**Гуманитардык факультет / Edebiyat Fakültesi**  
**Философия Бөлүмү / Felsefe Bölümü**  
**2023-2024**

**Адистик сабактары боюнча мамлекеттик экзамендин суроолору / Devlet Sınav Soruları**

1. Р. Декарт жана картезиан философиясы. / R. Descartes ve Kartezyen Felsefe.
2. Онтология менен гносеологиянын карым-катышынын маани-мазмуну. / Varlık felsefesi ile bilgi teorsisi arasındaki ilişki.
3. Ницшедеги эстетика менен этика байланышын түшүндүрүңүз. / Nietzsche'de estetik ve etik ilişkisini değerlendiriniz.
4. Платон: “Мамлекет” (“Государство”). / Platon'un *Devlet* eseri.
5. Байыркы грек философиясындагы бакыт менен изгиликтин байланышын түшүндүрүңүз. / Antik Yunan felsefesinde mutluluk ve erdem ilişkisini değerlendiriniz.
6. Л. Витгенштейн «Сүйлөшүүгө мүмкүн болбогон нерселер жөнүндө унчүкпаш керек» дейт. «Сүйлөшүүгө мүмкүн болгон жана мүмкүн болбогон нерселер эмнелер?» түшүндүрүңүз. / Wittgenstein, “Üzerinde konuşulamayan şeyler konusunda susmak gerekir” der. “Üzerinde konuşulabilir” ve “üzerinde konuşulamaz” olan şeyler nelerdir; açıklayınız.
7. Логика мыйзамдары. / Mantığın temel ilkeleri.
8. С. Кьеркегордун «үч стадия» концепциясы. / S. Kierkegaard'ın felsefesi: “Üç aşama” kavramı
9. Маданият философиясынын маани-маңызы жана багыттары. / Kültür felsefesinin önemi ve alanı.
10. Болумдун маңызы жана бар нерсени илимий таанып-билиш өзгөчөлүктөрү. / Varlığın özü ve varoluşu bilimsel açıdan bilme özellikleri.
11. Конфуцийдин адам тууралуу концепциясы/ Konfüçyüs'ün insan anlayışı
12. Философиядагы модернизм жана постмодернизм: окшоштуктар жана айырмачылыктар. / Felsefede modernizm ve post-modernizm: benzerlikler ve farklılıklar.
13. О. Тоффлер «Жаңы цивилизацияны куруу. Үчүнчү толкундагы саясат»: маалыматтык цивилизациянын аныктамасы, өзгөчөлүктөрү жана чакырыктары. / A. Toffler “Üçüncü Dalga”: Teknoloji uygarlığının tanımı, özellikleri ve zorluklar.
14. Аристотелдин илимдердин классификациясы жөнүндө маалымат бериңиз. / Aristoteles'in bilimlerin sınıflaması hakkında bilgi veriniz.
15. Кант этикасы жана утилитарлык этика жөнүндө маалымат бериңиз жана аларды салыштырыңыз. / Kant etiği ve faydacı etik hakkında bilgi veriniz ve karşılaştırınız.
16. Экзистенциализм деген эмне? Бар нерсенин маңыздан мурун келишин кандай түшүнүүгө болот? / Varoluşçuluk nedir? “Varoluşun özden önce gelmesi”nin anlamı nedir?
17. Технология доорундагы адам болумунун урунттуу маселелери. / Teknoloji devrindeki insanın önemli problemleri.
18. Эмпиризм: Ж. Локк жана Д. Юм. / Deneycilik: J. Locke ve D. Hume
19. Аристотель: “Мимесис” жана “катарсис” / Aristoteles: Mimesis ve Katarsis
20. Э. Гуссерль: маданият феноменологиясы./ E. Husserl'in Kültür Fenomenolojisi
21. К. Ясперс: “Тарыхтын маңызы жана мааниси” (“Смысл и назначение истории”). / K. Jaspers'in *Tarihin Kökeni ve Amacı* eseri.
22. Практикалык этика деген эмне, ал кандай маселелерди талкуулайт? түшүндүрүңүз. / Uygulamalı etik nedir, tartıştığı konular nelerdir? değerlendiriniz.
23. Э. Фроммдо болуу жана ээ болуу маселеси. / E. Fromm'da olmak ve sahip olmak problemi.
24. Н. Макиавелли: “Өкүмдар” (“Государь”). / N. Machiavelli'nin *Hükümdar* eseri.
25. Рационализм: Б. Спиноза жана Г. В. Лейбниц. / Rasyonalizm: B. Spinoza ve G. W. Leibniz.
26. Ибн Синада рух түшүнүгү. / İbn Sina'da ruh kavramı.
27. Г. В. Ф. Гегель: “Рух феноменологиясы” (“Феноменология духа”). / G. W. F. Hegel'in *Ruhun Fenomenolojisi* eseri
28. Н. Бердяевдин «Тарыхтын маңызы» жана «Жашоого жана маданиятка болгон эрк» чыгарма-лары: тарыхтын метафизикасы жана маданияттын символикалуулугу. / N. Berdyaev'in *Tarihin Özü ve Hayat ve Kültür İradesi* eserleri: tarih metafiziği ve kültür sembolleri.
29. Постмодернистик коом философиясы (Ж. Бодрийяр, М. Фуко) / Postmodern toplum felsefesi (J. Baudrillard, M Foucault)
30. Ж. Бодрийяр «Симуляция жана симулякрлар»: симулякр феномени, маани-маңызы, көрүнүштөрү. / J. Baudrillard “Simulakrlar ve Simülasyon”: Simulakr olgusu, anlamı ve özellikleri.
31. Газали: философтордун сыны. / Gazali: Filozofların eleştirisi.

32. М. Хайдеггер «болум деген эмне?» жана «болумдун мааниси эмне?» деген суроолорду бөлүп карайт жана «болумдун мааниси эмне?» суроосунун үстүндө турат. Бул эки суроонун арасында кандай айырма бар? / Heidegger “varlık nedir?” sorusu ile “varlın anlamı nedir?” sorusu arasında bir ayırım yapar ve kendi felsefesini “varlığın anlamı nedir?” sorusu üzerine kurar. Bu iki soru arasında nasıl bir fark vardır, açıklayınız?
33. Философия тарыхын окутуунун методикасы / Felsefe tarihin öğretmenin usulü
34. И. Кант: “Таза акыл сыны” (“Критика чистого разума”). / İ. Kant’ın *Saf Aklın Eleştirisi* eseri.
35. Хабермас жана критикалык теориянын жандануусу. / Habermas ve eleştirel teorinin canlanması.
36. Онтологиянын негизги маселелери. / Varlık felsefesinin temel problemleri.
37. Ортега-и-Гассет Х. «Массалардын көтөрүлүшү» чыгармасы: адамдардын түрлөрү жана масса феномени. / Ortega-y-Gasset’in *Kitlelerin Ayaklanması* eseri: İnsan Tipleri ve Kitle Olgusu.
38. Ааламдашуу тууралуу европалык жана россиялык көз караштар. / Küreselleşme ile ilgili Avrupa ve Rusya görüşleri
39. Билим, тил жана болум маселеси. / Bilgi, dil ve varlık problemleri.
40. Т. Кун: Илимий төңкөрүштүн структурасы, парадигмалар. / T. Kuhn: Bilimsel devrimin yapısı, paradigmalar
41. Фарабинин философиясында изги шаар түшүнүгү. / Farabi’nin felsefesinde erdemli şehir kavramı.
42. Франкфурт мектеби (М. Хоркхаймер, Т. Адорно, Г. Маркузе) / Frankfurt Ekolü (M. Horkheimer, T. Adorno, H. Markuse).
43. Азыркы философиядагы «абсурд» түшүнүгүн түшүндүрүңүз. / Çağdaş felsefede “Absürt” kavramını açıklayınız.
44. Аристотель: “Никомах этикасы” (“Этика Никомаха”). / Aristoteles’in Nikomakhos’a Etik eseri.
45. Ф. Бэкондун “идолдор” теориясы/ Francis Bacon’ın “İdeoller Öğretisi”